

Het Mirakelboekje van Lombeek

**DE HISTORIE VAN HET
OUDT MIRACULEUS BEELDT
VAN ONSE LIEVE VROUWE TOT
LOMBEECK**

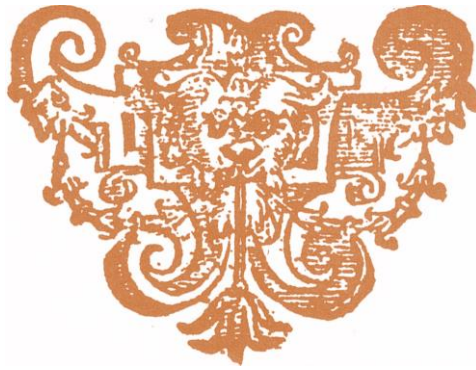
Hertaald naar hedendaags Nederlands door
Günther De Mel

Rausa

Erfgoedtijdschrift voor
Borchtlombeek, O.L.V.-Lombeek, Pamel en Strijtem
Extranummer, mei 2020

Alle uitgaven van het tijdschrift Rausa kunnen bekeken worden op www.rausa.be. Een (gratis) digitaal abonnement kan worden aangevraagd via erfgoed.rausa@gmail.com

Deze bundel is samengesteld aan de hand van een publicatie van Luc Van Liedekerke uit 1989. In die uitgave werd de oorspronkelijke tekst van het zogenaamde 'Mirakelboekje van Lombeek' overgenomen van de eerste druk uit 1685. Die kwam tot stand onder impuls van Catharina van Nevele die woonde op het kasteel van Strijtem. Haar tweede echtgenoot was Jacques de Fariaux, die heer van Lombeek en Strijtem werd (*).

Omdat wij het vandaag niet meer gewend zijn het oud Nederlands van de 17de eeuw en de typografie van die periode vlot te lezen, hebben wij de tekst hertaald naar het Algemeen Nederlands van vandaag, met behoud van dezelfde opbouw als het boekje uit 1701. Toen werd een tweede uitgave uitgebracht. Het merkwaardige drukwerk kreeg een derde uitgave in 1937 toen het werd herdrukt in opdracht van de toenmalige burgemeester van Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek, Robert Motteux (° Brussel 12 mei 1890 - † Bukavu 11 augustus 1954). Na een vierde druk rond 1950, zorgde Luc Van Liedekerke in 1989 dus voor een vijfde oplage. Met onze bijdrage van vandaag, herleeft het Mirakelboekje dus voor de zesde maal. Misschien al een klein wonder op zich...

Günther De Mel, mei 2020

Erfgoed Rausa

*(*)Wie de publicatie uit 1989 wil bestellen, kan terecht bij
Luc.van.liedekerke@outlook.com.*

*De foto hiernaast: het miraculeuze Lievevrouwenbeeld van Lombeek
Foto van Yves Van Schepdael*

WELDADEN

Die God verleend heeft,
door te bidden voor zijn
geliefde moeder Maria te Lombeek.

Parochie in het land van Gaasbeek.

Aan diegenen die daar
haar oud miraculeus beeld bezocht hebben.

Overgenomen uit een zeer oud handschrift
en nu openbaar gemaakt door Eerwaarde Heer
F. Augustinus De Paepe,
pastoor in dezelfde parochie.

TE BRUSSEL

Door Jan De Grieck

Boekdrukker op de Graanmarkt jaar 1701

Gedrukt:
Met de toestemming van Mechelen
11 juni 1937
Kanunnik Josephus Naulaerts, met kerkelijke goedkeuring.

*Deze derde uitgave kwam tot stand met de
medewerking van de heer R. MOTTEUX,
burgemeester van Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek
in het jaar 1937.*

AAN DE EDELE
HEER
JACOBUS
HUYBRECHTS

Heer van
Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek & Strijtem

Het is U Edele wel bekend, hoe de allerheiligste maagd Maria, zich op een pilaar in Spanje, als een standvastige en nooit bezwijkende zuil voor alle Christenen die in hun nood tot haar zouden vluchten, vertoond heeft aan uw edele beschermheilige, de Apostel Jacobus. Het is honderden jaren geleden, dat in uw adellijk grondbezit en rechtsgebied, dezelfde allerheiligste maagd zich in haar beeld te Lombeek heeft gevestigd. Tot een standvastig baken voor alle noodlijdenden, die haar daar kunnen bezoeken. Dit was voor mij een aanmoediging om dit boekje, voor de tweede druk aan u edele aan te bieden (dat het eerste licht zag door de zorgen en giften van uw edele vrouwe, moeder burggravin van Mauldes te Abaumont). Zodat het onder uw edele bescherming mag blijven als op een standvastige zuil in volhardende toewijding. Mezelf onthoudend uw toewijding en eer te loven, mits uw edele zelf weigert om in dit geval, waar men handelt voor Gods Moeder, die zichzelf de dienstmaagd des Heren noemde. Dus verlangend dat haar stromen van genade over uw edele overvloedig mogen vloeien.

Getekend door uw nederige dienaar

Gisbert De Spanie,
Pastoor van Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek.
Te Lombeek 7 september 1701.

Aan de bereidwillige lezer.

Beeld van Onze Lieve Vrouw In 't duister,
door kwade tijden zonder luister.

Breng dit boekje aan de dag,
opdat men het beeld meer eren mag.

Moeder Gods! Vloed van genade over het goede en het kwade,
laat onze Lombeek opnieuw stromen, vol van genade.

Zondaars zal 't niet aan berouw ontbreken,
tranen zullen zij storten bij beken.

Lombekenaars, zeg met een blij gemoed:

Maria wees gegroet.

De weldaden hier getuigen

dat aan uw beken buigen

bliksem, noodweer, ziekte en dood

als gij hier opent uwe schoot.

Hier te Lombeek wilt gij wonen,

uit uw beeltenis zal stromen

uw barmhartigheid die voor ons zal zijn:

hoop, bezit en medicijn.

VERHAAL VAN HET OUDE MIRACULEUS BEELD VAN ONZE LIEVE VROUW TE LOMBEEK

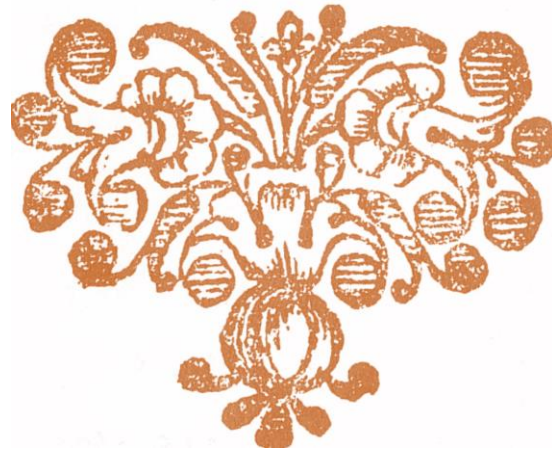

De ketterse razernij en kwade tijden (welke vooral op het platteland hebben huisgehouden), zijn de oorzaak dat wij uit wettige brieven de oorsprong van dit miraculeus beeld van Onze Lieve Vrouw te Lombeek, niet meer kunnen achterhalen. We moeten ons tevreden stellen met de oude overleveringen (1), die gewettigd zijn voor notaris en door getuigen onder ede zijn vastgelegd, veilig opgeborgen in de pastorie aldaar. De eerwaarde prelaat Augustinus Wichmans schrijft in zijn boek, genaamd Brabantia Mariana deel drie (waarin hij alle miraculeuze en oude vrome beelden van Maria beschrijft door heel Brabant), een korte melding over dit miraculeus beeld van Onze Lieve Vrouw te Lombeek, zich onthoudend van het hele verhaal, omdat de oude brieven nog niet aan hem waren overhandigd. De inwoners van de parochie zochten de oude registers van de weldaden die God aldaar had verricht, door het bidden tot zijn beminnelijke moeder Maria. Dankzij God en zijn allerheiligste moeder, zijn deze oude registers, geschreven op perkament met schrift van de oude tijd en stijl van die eeuw, teruggevonden in het jaar des Heren 1681 op de 27ste november. Door schaliedekkers (2) gevonden op de kerk, ingemetseld tussen het gewelf en het dak. Tot grote vreugde van allen die daar aanwezig waren en van heel de gemeente. Hierdoor kunnen wij de inhoud van dit boekje aanbieden aan 'Nederland' zodat het een aansporing kan zijn, om de afnemende devotie tot Gods moeder in haar oud miraculeus beeld te Lombeek te doen herleven.

Meer over de oorsprong: Men weet door rechtsgeldige overleveringen (1) en schriftelijke verklaringen van diegenen, die de honderden jaren oude beschrijvingen nog gelezen hadden, dat deze kerk hier al staat sinds het jaar duizend (3). Dat kan je zien aan de bouwstijl van die tijd. Meer nog, de oude overleveringen (1) geven aan dat de allerheiligste maagd Maria miraculeus de lijnen getrokken heeft voor de lengte en de breedte van de kerk (3). De reputatie van dit oud miraculeus beeld van Maria kan men voldoende opmerken en vermoeden door de zeldzame weldaden en tekenen die God gedaan heeft, door het bidden voor zijn beminde moeder.

En ook doordat er talrijke huizen geweest zijn (waarvan nog vele overblijfselen worden gevonden) om de pelgrims te herbergen, niettegenstaande dit een kleine parochie is in het land van Gaasbeek. De aanbidding tot dit oud miraculeus beeld van Onze Lieve Vrouw is verminderd door kwade tijden, oorlogen en onrust in 'Nederland'. Om het beeld te beschermen tegen de ketterse razernij, was men met het beeld gevluht naar het stadje Halle, waar de inwoners beloofd hadden aan dit voornaam Lieve Vrouw beeld van Lombeek, haar jaarlijks te vereren met een nieuw kleed, op voorwaarde dat de bedevaartdag van Halle mocht voorgaan op die van Lombeek, zodat die van Lombeek hun bedevaartdag nu houden op 8 september, feest van Onze Lieve Vrouw geboorte. Dit is wat wij na naarstig onderzoek hebben kunnen achterhalen, opdat deze oude verering en de liefde voor Maria, enigszins hier mag hersteld worden en alle angstige zielen en bedroefden een plaats vinden waar God, door te bidden voor zijn geliefde moeder, barmhartigheid verspreidt over menige armoedige.

- (1) *Overleveringen* zijn verhalen en gewoonten die al veel generaties worden doorgegeven.
- (2) *Schaliedekker* was een andere benaming voor een dakdekker die leistenen dakpannen gebruikte.
- (3) Door de enorme toevloed van bedevaarders is de oorspronkelijke kapel rond 1250 herbouwd tot een kerk.

WONDERE WELDADEN

Die God, door zijn beminde moeder Maria heeft verricht, aan diegenen die haar oud miraculeus beeld vroom hebben aanbeden en haar smeekten om hulp. Zoals ze geschreven staan in de oude registers.

Een kind met gebroken nek staat gezond recht.

Elis de grafdelver van Lombeek: een kind was tijdens het zogen bij zijn moeder met het hoofd naar beneden gevallen van de zolder tot beneden op de vloer. Het nekje was gebroken en het zag zo zwart als steenkool. Het kindje gaf geen teken meer van leven. Men nam toevlucht tot Maria in haar beeld te Lombeek en deed haar een belofte. En kijk; het kind begon geluid te maken en was onmiddellijk weer gezond en levend.

De Pastoor Van Pepingen: met name Meester Joannes de Hofjonger (*hofjonger of meier is iemand die de leiding heeft over een gemeenschap*) ligt zeer ziek te bed, op sterven na dood. In gedachten is hij tot Maria Van Lombeek en doet haar een belofte. Zodoende begon zijn kwaaië ziekte te beteren en was hij daarna genezen.

De bliksem wordt geblust

In Moorsel had de bliksem een huis in vuur gezet van een zekere vrouw en het leek niet meer te blussen. In nood beloofde zij haar huis aan Onze Lieve Vrouw van Lombeek en onmiddellijk was de hofstede geblust, hoewel deze langs alle zijden in vlammen stond.

Een vrouw wordt genezen van een aandoening in de keel

In Lennik, op Tuitenberg, lag er een vrouw zwaar ziek. Het voelde alsof men in haar keel blies, waardoor zij al zes of zeven weken sprakeloos was. Zij maakte duidelijk dat zij haar belofte zou doen aan het miraculeus beeld van Onze Lieve Vrouw van Lombeek en de pastoor zou het voort vertellen. En kijk, op hetzelfde moment kon zij weer spreken en verkocht ze weer eten en drank. Zij negeerde de gedane belofte en vier jaar later kon ze weer niet meer spreken. Op een nacht besepte ze dat ze haar belofte niet was nagekomen. Na alles aan de pastoor kenbaar te maken, beterde haar spraak weer.

Iemand die op sterven ligt wordt genezen

In Gooik lag Geerard De Mechelere zo ziek dat men hem dood waande (men dacht al dat hij dood was). Hij beloofde een bedevaart te doen naar Onze Lieve Vrouw van Lombeek als hij daartoe in staat zou zijn en hij beloofde zoveel mogelijk mensen mee te nemen. En kijk, hij werd gezond en volbracht wat hij beloofd had.

Verschillende kinderen worden van ziekte genezen

The Eizeringen was een vrouw waarvan haar kind steeds huilde. Daarom ging zij te bedevaart naar Maria van Lombeek. Zodra zij met haar kind op het kerkhof aankwam, was het kind genezen en vertrok ze terug naar huis.

Het Kind van Jenneken Matten vermagerde heel fel zonder dat men kon achterhalen waardoor. De ouders beloofden een bedevaart te doen naar het oude miraculeuze beeld van Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek. Opdat zelfde moment losste het kind honderdvijfendertig wormen en het werd genezen.

In het zelfde gehucht was er een zekere Alice Spellemakers met een erbarmelijk kind vol open wonden in het been. Zij had op verschillende plaatsen tot God en zijn heiligen haar toevlucht genomen, maar zonder resultaat. Met de gedachte dat ze haar kind zou verliezen, deed ze een bedevaart naar Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek. Toen heeft God, door het bidden voor zijn beminde moeder, toegelaten dat het onmiddellijk van dag tot dag beterde en op veertien nachten was het kind genezen.

Een verdronken kind wordt terug levend

Michiel Goedens woonde te Oplombeek en had een kind van ongeveer twee jaar oud. Op 't hof van Vander Straten, waar ze werkten, had de moeder na een uur zoeken haar kind niet teruggevonden. Tenslotte dacht ze in paniek aan het water achter de schuur en daar vond zij zelf het kind drijvend op het water. Omdat het water daar te diep was, liep ze langs de kolen tuin en trok daar haar dode kind uit het water. Zij aanriep de moeder der levenden Maria in haar miraculeus beeld te Lombeek en onmiddellijk werd het kind levend.

Een kind dodelijk gewond door een paard, wordt genezen

Arnoudt De Mechelere, pachter in de parochie Gooik, vertelde aan de pastoor van Lombeek wat er was gebeurd. Hij was aan het hooien met de kar en paarden naast hem en zijn jong kind was aan het spelen met een stok, net tegen de paarden. Toen sloeg het paard zijn poot achteruit, juist op het voorhoofd van het kind, dat volledig uitgestrekt bleef liggen. In volle paniek en niet meer wetende wat te doen, boden de ouders hun kind aan Onze Lieve Vrouw van Lombeek. En kijk, plotseling kwam er bloed uit de neus en de mond van het kind en het genas.

Een verdronken kind wordt weer levend en de grote klok luid uit zichzelf

Maria's water van genade, dat altijd vloeit, heeft wonderbaarlijk werk gedaan in het water van deze beek der tranen, die vloeit in ons dal van ellende. Hier volgt een gebeurtenis. Colijn Bouchoudts en zijn huisvrouw, inwoners van Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek, hadden een kind van ongeveer twee à drie jaar oud. De moeder moest weg en zette het kind af bij haar schoonmoeder genaamd Baten Bouchoudts. Daar ging het met andere kinderen buiten spelen. Voor het hof liep er een zeer diepe beek. Het kind had een potje gevonden en stapte naar de beek. Maar helaas, aan de beek aangekomen viel het in het water, waar het zeker twee tot drie uur in gelegen had. Men miste het kind en de andere kinderen wisten niet waar het gebleven was. Een kind tussen de acht en negen jaar oud zag tenslotte het kind in de beek liggen met het hoofd onder een plank en liep naar huis om dit te vertellen. Een volwassene liep er heen en haalde het kind uit het water, hierbij zo hysterisch huilend, dat Bate Bouchoudts kwam aangelopen. Zij nam het kind in haar armen en met een hart vol verdriet riep ze met luide stem om troost bij Onze Lieve Vrouw, wiens miraculeus beeld werd gevierd te Lombeek. Jan van Sjans, Peter Van Catthem en nog ander volk van het dorp, kwamen aangelopen en allen bleven ze verdrietig bij het kind. Ze zagen er geen leven meer in en zagen dat het dood was. Het kind zag zwart en had een gezwollen gebroken nek, ook al had men de nek rechtgezet. Alle goede mensen die terplaatse waren, riepen eenstemmig tot Onze Lieve Vrouw van Lombeek om barmhartigheid. Het kind gaf nog een laatste snik en het hartje stopte. Ze brachten het dode kind voor het altaar in de kerk en aanriepen Maria de moeder van barmhartigheid, vol vertrouwen en volledige overgave. Hierdoor werden de lippen van het, voor hen liggende kind, roodkleurig en begon het luidkeels te huilen. Het deed zijn oogjes open en zag de omstaanders, maar het sprak niet. De omstaanders waren hierdoor zeer verheugd.

2 klokkenluiders gingen de drie kleine klokken luiden, want de vierde grote klok konden ze niet luiden door hun zwakheid. Hoor Gods wonderen, door zijn moeder Maria: de grote klok luidde vanzelf. Ze trokken het touw naar boven omdat ze meenden dat er iemand van beneden de zware klok luidde. Nee, de zware klok bleef uit zichzelf luiden en alle kinderen keken verbaasd naar de kerktoren.

De klok bleef luiden, tot het kind van het kerkhof werd gedragen. Na dat het kind was thuisgebracht, begon het te bloeden uit zijn mond, neus en oren, wel twee handen vol. Men legde het kind op bed te slapen en de volgende dag was het weer welvarend en gezond en speelde het terug op straat met de andere kinderen.

Een krankzinnige wordt geholpen

In de parochie van Gooik was er een man die zo onbeheerst en krankzinnig was, dat het leek alsof hij van de duivel bezeten was. Zijn vrienden hadden al tot alle heiligen gebeden en niets hielp. Ze beloofden voor hem een bedevaart te doen naar het miraculeuze beeld van Onze Lieve Vrouw te Lombeek. Na dit beloofd te hebben, begon de krankzinnige man te kalmeren en vroeg hij om te mogen biechten en om de Heilige sacramenten, waar hij voordien niets moest van weten. Nu lag hij stil en voordien moest men hem met verschillende personen vasthouden. Hij beloofde zelf ook de bedevaart te doen naar Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek, wat hij volbracht in het gezelschap van vele anderen. Hij bleef gezond en zijn leven was weer normaal.

Vele anderen worden van verschillende kwalen en ziekten verlost

Meerdere mensen werden genezen en gezond door de belofte om een bedevaart te doen naar het miraculeuze beeld van Onze Lieve Vrouw te Lombeek. Waaronder deze: Het kleinkind van Peter Van Der Slaest, dat niet op zijn beentjes kon staan. Een man uit Brussel is genezen van de pest. Verschillende vrouwen in zware barensnood zijn door de belofte verlost geweest. Een vrouw uit Nijvel is genezen van borstkanker. Te Kriebrugge (Pamel) is een man genezen van een dik gezwollen hand. Gielis Boeghers uit Lebbeke zijn dochter is genezen van epilepsie. Antonius Toems uit Mechelen zijn kind is genezen van een gezwel in de hals. Het kind van Gilis De Kegel, wonende te Strijtem, is genezen van een zorgwekkende, gevaarlijke en vreselijke ziekte waaraan vele kinderen te Lennik waren gestorven.

Een man wordt van een slechte knie genezen

Een man uit Gent had zich ernstig verwond aan de knie en het zag er verschrikkelijk uit, heel fel gezwollen. Hij vond geen heelmeester die hem kon genezen. In gedachten deed hij een belofte aan het miraculeuze beeld van Onze Lieve Vrouw te Lombeek en bij die gedachte werd hij volledig genezen. Na deze weldaad verzuimde hij zijn bedevaart te doen en de knie begon opnieuw te ontsteken. Hierdoor kreeg hij spijt, vernieuwde hij zijn belofte en werd zijn knie weer genezen. Hij volbracht zijn bedevaart kruipend over de weg, ook al is de bedevaart naar Onze Lieve Vrouw gewoon al stappend. Hij dankte God en zijn lieve Moeder Maria.

Een vrouw vindt wonderlijk haar verloren pandbriefje terug.

Een vrouw uit Meerbeke had iets verpand in het pandhuis van Geraardsbergen. Ze vertrok naar Geraardsbergen om haar in pand gegeven stuk terug te halen en had het geld en het pandbriefje goed weggestopt in haar beurs. Bijna in de stad aangekomen zag ze een draad uit haar beurs hangen. Zij voelde in haar beurs en vond haar pandbriefje niet meer. Verdrietig keerde ze terug om haar pandbriefje te zoeken, maar vond het niet. Aangekomen bij het pandhuis kreeg ze haar pand niet terug. Wat ze ook deed, ze kreeg haar pand niet terug zonder haar pandbriefje (Lombaertbriefje). Naar huis stappend dacht ze aan het miraculeuze beeld van Onze Lieve Vrouw van Lombeek. Daar aangekomen, knielde ze godvruchtig voor Maria om haar pand terug te krijgen. Op een nacht kreeg ze het gevoel dat ze om haar pand moest gaan en dat ze het zou terugkrijgen. Dit doende, zei de eigenaar van het pandhuis dat haar pandbriefje er was. Een zeer oude vrouw had dit binnengebracht en gezegd om het pand op het briefje aan de eigenaar te bezorgen, wat hierbij gebeurde. Om God en zijn beminde moeder te bedanken deden de vrouw en haar man een bedevaart naar Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek.

WELDADEN

Verkregen door het aanroepen van de moeder der genade, de allerheiligste maagd Maria: door de devotie tot haar miraculeus beeld hier in Lombeek en zoals deze met jaartal neergeschreven zijn in het oude register.

Twee kinderen worden van doodsgevaar verlost

In het jaar des heren 1436. Te Lombeek in de Kamme had het zoontje van Nicolaes Vindre per ongeluk een voorraadkast op zich gekregen. Het kind lag daar al drie uur en zag zo zwart als steenkool. Alle burenen hadden het gezien en dachten niet beter dan dat het dood was. Vier mannen hadden grote moeite om de zware kast op te tillen en het kind er onderuit te halen. Iedereen dacht dat het kind overleden was. Toen de moeder en de burenen hun toevlucht namen tot Maria in haar miraculeus beeld, werd het kind onmiddellijk gezond en levend. Een kind dat alleen speelde op een hooizolder te Lennik viel per ongeluk op de harde schuurvloer. Het kind was zeker van een roede hoog (ca. 5,3 meter) gevallen en zag zo zwart als dood. De goede lieden namen hun toevlucht tot Maria, wiens miraculeus beeld rust in Lombeek, en hun kind werd weer fris en gezond. Ze hielden hun belofte en kwamen de dag nadien allen hun bedevaart doen.

Een man heeft zijn ribben gebroken en wordt weer gezond

In het jaar 1492. Te Halle is Jan Maes van zijn mestkar gevallen toen deze vooruit rolde. Hierbij brak de steel van zijn riek en kreeg hij het ijzer tegen zijn ribben. Zijn ribben waren gebroken en hij leed zo veel pijn dat hij leek te sterven. Op een nacht hoorde hij in zijn onrustige slaap een stem die zei: sta morgenvroeg op en ga naar de misviering te Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek, je zal gezond terugkeren. Hij deed dit en nam de kapotte riek mee (dat hadden de mensen van Lombeek gezien) en werd weer gezond.

Een gevangene wordt vrijgelaten

In het jaar 1497 was Amel De Cloed in Asse in de boeien geslagen en gevangen gezet. Hij zat al tien tot elf weken vast en niemand kon of wou hem helpen in zijn benarde situatie. Hij dacht eraan dat hij eerder een pelgrimstocht beloofd had aan Onze Lieve Vrouw van Lombeek, en deed de belofte dat als hij vrijgelaten werd, opnieuw de tocht zou doen. Hij werd op dat moment vrijgelaten en toen hij zijn belofte nakwam, offerde hij zijn boeien aan het beeld van Onze Lieve Vrouw.

Een kind geneest van een val

In het jaar 1495. Een kind van een jonkheer uit Gooik viel van de brug en lag voor dood. De ouders waren hierdoor zo in paniek en wisten niet meer wat te doen. Ze deden in gedachten een belofte aan Onze Lieve Vrouw van Lombeek en namen het kind mee. Daar aangekomen in de kerk werd het kind weer fris en gezond.

Een kind wordt van doodsgevaar verlost

Te Herfelingen, in de oogstmaand, had een man zijn kar vol geladen met haver. Samen met zijn vrouw en kind reden ze met de kar naar huis. Ze kwamen op een slecht stuk van de weg en door het schokken viel plotseling het kind van de wagen en kwam het terecht onder de karwielen. Het kind was zo verminkt dat het onherkenbaar was, het kon niet anders dan dood zijn. In gedachten aanriepen zij het beeld van Onze Lieve Vrouw van Lombeek en het kind werd volledig gezond.

Een kind, gevallen in een waterput, wordt gered van de dood

In hetzelfde jaar, was er te Borchtlombeek een kind gevallen in een diepe waterput. Het kind lag al drie tot vier uur in de put en men wist niet hoe het kind te redden. Het was dan toch gelukt om het kind uit te put te trekken, maar het was levenloos en pikzwart. De burens kwamen aangelopen en zeiden dat ze troost moesten zoeken in Maria haar miraculeus beeld te Lombeek. Samen met de burens bracht men het kind daar heen. En kijk, het werd weer volledig gezond.

Een vrouw wordt verholpen van haar kwalen

In het jaar 1499. Te Onze-Lieve-Vrouw Lombeek lag er al een tijdje een zwangere vrouw met allerlei kwaaltjes te bed. Ze had al acht dagen niets kunnen eten, enkel wat zuiver water. Pijn lijdend, hoorde ze in haar hoofd een stem die zei dat ze aan Onze Lieve Vrouw een belofte moest doen. Op haar knieën rond de kerk kruipen en haar een mis opdragen, dat zou haar van haar kwalen genezen. En kijk, ze deed deze belofte en was verlost van haar kwalen waar ze al drie jaar en drie maand mee leefde.

Een man wordt genezen van een oogziekte

In het jaar 1498. In de parochie van Denderwindeke was er een man die al meer dan zes weken pijnlijke en branderige ogen had. Hij vreesde zelfs blind te worden. Hij dacht er weer aan dat hij belofte gedaan had aan Onze Lieve Vrouw van Lombeek om van zijn pijnlijke ogen verlost te worden. Hij had er geen aandacht meer aanbesteed en ondertussen werd de kwaal erger. Zodra hij hieraan terugdacht, vernieuwde en volbracht hij zijn belofte en was hij genezen.

Een man wordt van een groot gevaar gered

Een man uit Ath heeft een grote weldaad verkregen. Dierick vanden Heetvelde, zoon van Gheerems vanden Heetvelde, was te Borchtlombeek door zwervende soldaten zwaar mishandeld. Met een hellebaard sloeg men op zijn schouders en sleurden ze hem van de weg, waar ze met een mes dreigden zijn keel over te snijden. In zijn doodsangst riep hij tot Onze Lieve Vrouw van Lombeek en beloofde hij haar beeld te komen bezoeken als hij gered werd. Onmiddellijk was hij verlost van de bende soldaten en bleek hij in goede gezondheid. Als dank volbracht hij zijn bedevaart.

Een kind wordt verlost van een buikbreuk (navel- of liesbreuk)

In het jaar 1495. In Heikruis was er een kind dat een buikbreuk had; zijn darmpjes kwamen al uit de buik. De ouders wisten totaal niet wat te doen. Ze gingen hun toevlucht nemen tot Gods moeder te Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek. Ze zouden veel koren offeren als het kind toch wat zwaarder zou worden en niet zou sterven. Deze belofte gedaan hebbende, werd het kind gezond. Ze hielden hun belofte en op de eerstvolgende ommegang hielden ze het kind voor de preekstoel, zodat iedereen van Lombeek het kon zien.

Een blind kind kan opnieuw zien

Te Sint-Martens-Lennik had het kind van de koster zwaar geleden onder de pokken en was het ook nog besmet geraakt met een andere ziekte. Het kind werd stekeblind. De zevende dag was er nog geen beterschap en de ouders waren ontroostbaar. Zij dachten aan de grote weldaden die zij gezien en gehoord hadden, verleend door de koningin van de hemel in Lombeek. Ze deden belofte dat zolang het kind bleef leven, ze jaarlijks hun bedevaart zouden doen in hun schoonste linnen kleren. Nadat ze de belofte deden, gingen de ogen van het kind open. Het leek alsof ze openbarstten en ze zagen weer net zo mooi als voorheen. Toen was ook de andere ziekte verdwenen. Zij kwamen te bedevaart naar Lombeek en vertelden alles aan de kerkmeesters.

Een man wordt van de duivel verlost

In het jaar 1506. Gaspar Timmerman uit Sint-Kwintens-Lennik, gehucht Buzingen, die men hier Gaspar Moens noemde, was zo bezeten van de duivel dat hij geboeid was aan handen en voeten. Zijn vrouw, moeder en vrienden hadden hun heil gezocht in Onze Lieve Vrouw. De 13de van de braakmaand (juni), werd hij op een kar naar Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek gebracht. Om zeven uur in de ochtend werd hij rond de kerk geleid, ondersteund door twee personen. Door de rondgang op de gewijde grond kon hij niet meer gaan en voelde hij zich zo ziek dat hij niets meer kon eten. Na twee namiddagen begon hij te verbeteren en na negen dagen vrome toewijding aan Maria keerde hij gezond huiswaarts. God lovend in zijn heilige Moeder.

In het zelfde jaar te Geraardsbergen, lag er een man al zeven weken te bed doordat hij bijna niets van eten kon binnenhouden. Nadat hij een bedevaart beloofde naar Onze Lieve Vrouw in Lombeek, kon hij weer eten en drinken.

Een man wordt van Krankzinnigheid en dwaasheid verlost

In het jaar 1507. Gielis De Saegher uit Liedekerke was beroofd van zijn zinnen en werd hierdoor opgesloten in een hok. Eens opgesloten werd het nog erger en werd hij suf en dwaas. Terug een beetje bij zijn zinnen, vroeg hij naar de kapellaan van Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek. Deze gaf hem de raad om een bedevaart te doen naar het miraculeus beeld daar. En kijk, hierdoor werd hij onmiddellijk van zijn beide ziekten genezen. Hij heeft God in zijn heilige moeder komen bedanken, samen met zijn familie en vrienden.

Een gevangene zijn boeien springen los, een kind krijgt het heilig doopsel en een kreupele dochter kan weer stappen

In het jaar 1516 werd er een jongeman uit Saint Ghislain bij Bergen te Henegouwen geboeid en gebonden aan handen en voeten, op een kar vervoerd. Bij de passage van Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek sprongen zijn boeien plotseling los. Niemand kon verklaren hoe dit gebeurde.

In hetzelfde jaar werd te Lennik een kind geboren dat tijdens de geboorte een luide schreeuw liet en daarna niets meer. Het gaf al drie of vier uur geen teken van leven meer. De ouders namen hun toevlucht tot Onze Lieve Vrouw van Lombeek en het kind fleurde weer op en kreeg toch nog zijn heilig doopsel.

1518. Op de laatste dag van de oogstmaand (augustus) kwam Margarite Goosens, dochter van Aert Goosens, koster van Molenbeek, steunend op twee krukken haar bedevaart doen. Ze deed deze bedevaart naar Onze Lieve Vrouw van Lombeek voor haar grootvader. Nadat ze de eerste processie rond de kerk had gedaan, gaf ze haar krukken aan broeder Joos Vander Plast, van de orde der dominicanen. Na de tweede processie rond de kerk stond haar voet plotseling recht en was ze niet meer kreupel.

Een stom kind kan spreken

In het najaar van 1518. Een vijfjarig kind kon nog steeds niet spreken. De bedroefde vader aanriep met heel zijn hart de beminde moeder Maria in haar beeld te Lombeek. Hij beloofde haar te bezoeken en op zijn blote knieën rond de kerk te kruipen. En kijk, het kind kon onmiddellijk spreken en zei de naam van zijn vader, Jan Lievins.

Een kreupel kind kan weer stappen, iemand wordt van bezetenheid verlost en een andere van zijn kwalen

In het jaar 1518. Het zoontje van Simon Longin was aan het spelen met andere kinderen. Door een ongeval werd het kreupel en moest het kind met krukken lopen. Nadat het kind op bedevaart kwam te Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek, naar het miraculeuze beeld van Maria, werd het gezond. Hij offerde zijn houten steunen, zodat iedereen kon zien dat het de waarheid was.

In datzelfde jaar, was er te Brussel, een dochter van de Munte die al acht maanden achter de tralies zat. Men dacht dat ze bezeten was van de boze geest. Men ontbood de kapellaan van Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek, die hen de raad gaf om een bedevaart te doen naar het miraculeus beeld van Onze Lieve Vrouw van Lombeek. Veertien dagen na de bedevaart werd zij genezen en was de boze geest uitgedreven.

Nog in datzelfde jaar. Gielis De Saegher uit Liedekerke kreeg een gezwel in de borst, waardoor de borst zo groot leek als de boezem van een vrouw. Hij beloofde het miraculeus beeld van Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek te gaan bezoeken en daar een zelfgemaakte wassen borstbeeld te offeren. Meteen was hij genezen.

Een dood kind wordt gedoopt, een krankzinnige krijgt zijn verstand terug en een kreupele kan weer lopen

In het jaar 1519. Een vrouw uit Brussel was drie of vier dagen in zware arbeid bij een bevalling en baarde tenslotte een dood kind. Alle aanwezigen aanriepen Gods moeder in haar miraculeus beeld te Lombeek. En kijk, er kwam weer leven in het kind en het bleef nog drie uur leven waardoor het zijn heilig doopsel kreeg (*om het zielenheil van het kind te redden, wilde men vermijden dat kinderen overleden zonder het sacrament van het doopsel te hebben ontvangen*).

In datzelfde jaar was er een messenmaker bijna een jaar lang opgesloten doordat hij niet meer bij zinnen was. Hij deed belofte aan Onze Lieve Vrouw van Lombeek en was genezen. Hij kon zelfs spreken ook al was hij voordien stom.

In hetzelfde jaar, een man uit Brussel. Gijsbrecht De Deckere was al vijf jaar kreupel en liep met krukken. Hij deed een bedevaart naar Onze Lieve Vrouw te Lombeek en keerde gezond terug. Zijn krukken liet hij daar achter.

Ook in datzelfde jaar was er een 24-jarige dochter uit Lessen van haar zinnen beroofd. Ze werd naar Ronse gevoerd om daar geholpen te worden, maar tevergeefs. Tenslotte beloofde men het miraculeus beeld van Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek te gaan bezoeken. Meteen werd ze ontslagen uit de instelling en was ze genezen (door het bidden voor Gods moeder).

Door de vele beloften en bedevaarten naar hier en het aanroepen van God en zijn beminde moeder Maria, vonden velen troost in nood en hulp bij hun gezondheidsproblemen, onder andere een man die al meer dan een jaar een hoofdgezwel had, een vrouw te Brussel op de Anderlechtsesteenweg en ook nog een vrouw uit Leerbeek die allen genezen waren met de hulp van Maria, biddend tot God.

BIJLAGE

Het retabel van Onze Lieve Vrouw wordt miraculeus van de vlammen gered

Meer dan honderd jaar geleden in 1580, toen de woedende kettters alles verwoestten en de vrijbuiters de kerken met hun heilige beelden en Gods altaren in brand staken. Toen vluchtte men met het altaar van Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek naar Lennik en verborg men het daar in een schuur. Het prachtige Mariaretabel was rijkelijk en vorstelijk versierd met houtsnijwerk. Het hele pachthof brandde af behalve de schuur, waar het voornoemde altaar was verborgen. Nochtans was de schuur volledig omringd door vlammen. Dit is gewettigd door verhalen verteld van familie op familie en door notariële akten.

En meer recent, begin augustus 1701. Het dochtertje van de hovenier van het kasteel te Strijtem was met haar broertje van vier à vijf jaar in de tuin aan het spelen. Al spelend kreeg het kind een mes in het oog en kon het niet meer zien. De ouders weigerden alle menselijke hulp en vluchtten tot Gods moeder in haar miraculeus beeld te Lombeek. Ze lieten er een mis plaatsvinden en bij de terugkeer naar huis kon hun zoontje weer zien. Vele betrouwbare personen konden dit getuigen.

Vicaris A. Hermans Loco Citato

Foto boven: de kerk van Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek (foto WE)

Illustratie laatste bladzijde: 'De aanbidding der wijzen', een schilderij van een onbekende meester uit de tweede helft van de 17de eeuw. Tot begin 20ste eeuw was het de blikvanger boven het hoofdaltaar.

Wij danken Yves Van Schepdael en Luc Van Liedekerke voor hun gewaardeerde medewerking.

Het Mirakelboekje van Lombeek

DE HISTORIE VAN HET OUDT MIRACULEUS BEELDT VAN ONSE LIEVE VROUWE TOT LOMBEECK

Hertaald door Günther De Mel

27 november 1681, Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek, een klein bedevaartsoord, 20 km ten westen van Brussel. Het expansionistische Frankrijk teistert de Spaanse Nederlanden. Om de haverklap worden de Brabantse dorpen geplunderd. Huizen, hoeven en zelfs kerken worden in de as gelegd of zwaar beschadigd. Toch reichten de bewoners de rug en herstellen telkens opnieuw de ravage. Zo zijn ook in 1681 naarstige dakdekkers aan het werk om de toren van de kerk van O.L.V.-Lombeek te herstellen. Als bij toeval ontdekken ze tussen het gewelf en de schaliën een oud register waarin de mirakels beschreven worden die dankzij de voorspraak van Onze Lieve Vrouw te Lombeek zijn gebeurd. In 1989 verzorgde Luc Van Liedekerke een mooie vijfde editie van dit merkwaardige boekje. **Günther De Mel** bestudeerde de oorspronkelijke teksten en hertaalde die naar hedendaags Nederlands, met groot respect voor de inhoud en de geest van het origineel.

Terwijl een onbarmhartig virus de hele wereld bedreigt, vonden we het bij Erfgoed Rausa een geschikt ogenblik om met dit *Mirakelboekje* aan te tonen hoe devotie voor veel mensen een houvast kan zijn in barre tijden. Dat dit boekje verschijnt in de maand mei, zal de patroonheilige van deze mooie kerk beslist behagen.

Dit is een uitgave van Erfgoed Rausa, mei 2020